

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quæ beneficia ultra supradictas regulas reservationi subsint. punct. 24

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

ordinarium id ipsum allegare posse, quia non amittitur, quousque Pontifex, vel Datarum annuat amissioni.

7. Ceterum veritas existimo hanc approbationem non esse necessariam, sed eo ipso quo declaratus est reservationem violasse, alternativa priuatis cum effecta à puncto delicti commissi, sic docet Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 5.6. num. 12.4. Garcia. 5. p. de benef. cap. 1. num. 746. Ratio est, quia satis hæc voluntas Pontificis declarata est per legem: cum enim in præfata regula dixerit episcopum reservationem contrauententem eo ipso priuatum existere gratia, & beneficio interceptur, satis suam voluntatem declarauit. Vi quid ergo noua declaratio opus est; secus vero procedit, cum in fauorem alterius à legitimitate annullatio est per legem inducta, quia tunc eius consensus prærequiritur, cum per legem expressus non sit.

8. Aduerto tamen sic amissionem alternativam obligatum esse Pontificem, vel eius Datarum de amissionis monere, ne inconuenientia in ratione dubitandi proposita infirmentur. Interim autem quod non mones, censete non posse in Mensibus Martii, & Septembris aliis ordinariis prouidere, quia cum Pontifex legatus sit amissionis alternativæ, priuati non debet facultate prouidendi sibi competere iure reservationis. Garcia 5. p. de benef. cap. 1. n. 749.

9. Secundo aduerto, quoties ex ignorantia probabili reservationis, & supradicta pena amissionis alternativæ excusaris, quia hæc per se in eum culpam supponit. Glossa in cap. si beneficia de prouidendis. lib. 6. verbo si culpa. & in cap. cum venerabilis de consuetud. in prin. Gonzalez gloss. 56. à n. 128. Garcia 5. p. de benef. cap. 1. n. 752.

PUNCTVM XXIV.

Quæ beneficia vltra supradictas regulas reservationi subfint

- 1 Nulla est alia reservatio, nisi imposita in penam aliquorum delictorum, & qua hæc sit.
- 2 Hac beneficiorum vacatio indiget delicti declaratione
- 3 Beneficia deuoluta, seu litigiosa non sunt proprie reservata.

Præter supradictas reservationes nullam aliam inuenio per legem sanctam, nisi illas, quæ apponuntur in penam aliquorum delicti commissi. Ob crimen enim hæresis vacat ipso iure beneficium, & sedis Apostolicæ reservatur ex cons. Pij. V. quæ incipit, Cum ex Apostolatus, data Romæ 6. Kalend. Februarij 1566. Item vacat beneficium ipso iure, & sedis Apostolicæ reservatur ob crimen simonice ex constitutione Pauli III. quæ incipit, Sanctissimus. Quod à fortiori procedit in simonia confidentiali, ob quam non solum beneficium sic obtentum, sed etiam omnia illa quæ confidentialiter obtinebat tempore commissi delicti reservantur, iuxta constitutionem Pij. IV. incipientem, Romanus Pontifex, & constitutionem Pij. V. incipientem, Inolerabilis. Præterea beneficia parochialia, in quorum collatione seruata non fuerit forma præscripta à concilio sedis Apostolicæ reservantur ex cons. Pij. V. incipiente, In conferendis. Deinde reservantur beneficia ob non factam publicationem resignationum, iuxta formam præscriptam in cons. Greg. XIII. incipientem, Hamano vix iudicio. Item reservantur beneficia offendentes litigantes in curia Romana, & eorum iudices, advocatos, notarios, testes, & procuratores, ex cons. Alexand. V. I. quæ incipit, In emmentia. Item reservantur beneficia collata personis inhabilibus, ex aliquo privilegio à sede Apostolica concessio, vel ex statuto à Pontifice confirmato, vt si esset statutum à Sede Apostolica confirmatum, excludens à beneficiis descendentes ex sanguine infecto, vel ex hæresis condemnato, tu vero illis beneficium aliquod prouideres, nulla esset prouisio, & beneficium maneret Pontifici reservatum: habetur in cons. Greg. XIII. incipiente in ecclesia, sub data idibus Nouembris anno 1580. Item reservantur beneficia illorum, qui se ipsos pro aliis examinandos supponunt, vel pro consequendis beneficiis annuas pensiones offerunt, aut beneficia impetrant pro aliis, vt ab eis aliquid consequantur, vel quando pro se ipsos impetrant beneficia cum intentione illa resignandi, constat ex bulla 33. Pauli V. quæ incipit, Inter cetera, data 27. Nouemb. 1557. Deinde vacant beneficia, & Pontifici reservantur ob non delationem habitus clericalis, iuxta extr. ung. Sixti V. quæ est 92. in bullario nouo, tom. 2. pag. 693. Item vacant ipso iure beneficia, & sedis Apostolicæ reservantur, quæ Cardinalis vigore iudicium indultorum constulerunt, si ipsi beneficii circumstanti iuxta quatuor menses, & vltimontani intra octo nouas prouisiones à sede Apostolica non obtinuerint, licetque Apostolicis non expedierint, quia sic indultus Cardinalium habetur.

2. Aduertendum est horum beneficiorum vacationem, quia est in penam delicti commissi, locum non habere, quousque delictum declaratur, quia vt tract. de legib. late diximus, solum censetur, vt pote penæ medicinales absque vlla declaratione indictis contrahuntur, reliquæ autem penæ etiam priuatiuæ hanc

declarationem prærequirunt, quæ retrahitur à puncto commissi delicti.

3. Dixi nullam aliam generalem reservationem à lege sanctam esse. Nam illa, quæ solet enumerari de beneficiis deuolutis, & de litigiosis, reservatio propria non est. Nam prouidens beneficia ob negligentiam primi collatoris ad se deuoluta non iure reservationis, sed iure deuolutionis, & supplens vices primi collatoris prouidet. Beneficia item litigiosa, esto tempore litis impediti sint ordinarij prouidere, lite vero finita prouident. Vide Gonzalez hæc omnia latius expendentem. gloss. 51. per rotam. Ang. Barbof. in 3. p. de potest. episc. alleg. 57. à n. 36. Azot. 2. p. instr. mor. lib. 6. cap. 34. post. medium. Aloysium Riccium resolut. 333.

PUNCTVM XXV.

De potestate legati à latere in beneficiorum collatione

- 1 Triplex legatus distinguitur.
- 2 Qualiter omnibus commissis sit potestas beneficia prouidendi.
- 3 Legatus à latere omnia beneficia sua prouincia de prouisione ordinarij prouidere potest.
- 4 Beneficium monoculare de prouisione ordinarij collatoris potest legatus à latere prouidere.
- 5 An beneficia deuoluta ad prælatum possit legatus prouidere & proponuntur due sententia.
- 6 Resoluitur distinctio apposita.
- 7 Beneficia deuoluta ad episcopum ob negligentiam prælatis exempli prouidere legatus potest, si sunt in prouincia.
- 8 Beneficia sua prouincia deuoluta ad Sedem Apostolicam prouidere legatus potest.
- 9 Legato non currit tempus ad prouidendum.
- 10 Non potest conferre beneficia vacantia in mensibus ordinarij alternativæ gaudentis.
- 11 Nec beneficia iuris patronatus laici, aut ecclesiastici, mixti, secus ecclesiastici.
- 12 Qualiter potest legatus à latere canonicum supernumerarium creare.
- 13 Spectata Tridenti, creati non potest canonicis supernumerariis.
- 14 Non potest legatus beneficia reservata prouidere.
- 15 Neque beneficia electiua.
- 16 Beneficia vacatura reservare potest, etiam in fauorem certæ personæ, spectato iure antiquo, secus Tridenti.

Potestas Pontificis explicata subsequitur explicanda legati potestas: quia eius vices gerit. Triplex genus legatorum doctore assignant. cum glossa in cap. 1. de officio legati in 6. Alij sunt legati à latere, alij nati, alij nuncij seu missi. Legati à latere, qui semper Cardinales sunt, dicuntur; quia ex latere Pontificis, cui assistunt, mittuntur ad aliquam prouinciam nomine ipsius gubernandam, vel aliqua gratia negotia tractanda: legati nati sunt quidam Præsules, qui ratione ecclesiasticarum, quibus præsunt, munus & officium legati obtinent, eaque de causa dicuntur nati; quia cum ecclesiæ præfectura nascuntur. Hi sunt Archiepiscopus Cantuariensis, Rhenensis, Taliburgensis, Tolentanus, & alij qui in suis prouincijs primates existunt, Legati Nancij seu missi dicuntur Antifites, qui ob aliqua negotia gerenda, vel causas aliquas decidendas ad curias principum mittuntur: sic communis sententia cum Glossa in cap. 1. de officio legati in 6.

Omnes hi legati proprie legati sunt; quia nomine Pontificis legatione funguntur. Glossa in cap. statutum, verbo à sede Apostolica, de rescriptis, in 6. & cap. privilegium, de verborum significat. eodem lib. Sed eorum iurisdictione & potestas diuersissima est, præcipue in ordine ad beneficiorum collationem. Nam legati à latere potestatem habent beneficia suæ prouinciae ad quam mittuntur conferendi, eo ipso, quo legati eriguntur, cap. 1. de officio legati in 6. cap. si sede de prouidendis, in 6. cap. dilectus, de officio legati, cap. dilectus, de iure patronat. & alij. Ceteri vero legati ex vi legationis hac potestate carent, nisi aliunde eis specialiter committatur, cap. 1. de officio legati, in 6. cap. litteras, de suspensa negligent. prælatis: eaque de causa hæc potestas, quam habent legati à latere, est potestas ordinarij quia eorum officio, & legationi præcellenti annexa est à iure communi. Sic Gambar. lib. 3. de potest. legati num. 31. Gigas de pensionib. quest. 5. num. 18. & 21. Garcia 5. p. de benef. r. 3. a. num. 5. Spectato hæc potestas ordinarij sit quia tamen naturalis non est, sed naturalis superaddita, ideo non est extendenda, sed limitanda. Glossa in dem. 2. de officio ordinarij, Callador. decis. 5. n. 3. & n. 11. decretis, & rescriptis. Garcia supra, num. 9. Contra potestas alijs legatis, qui non sunt à latere, commissis; quia ex speciali commissione, non à iure, neque ex virtute officij & legationis habitura delegata, & non ordinarij nuncupati debet.

3. Sed inquires, ad quæ beneficia legati à latere potestas extenditur? Respondeo ad omnia beneficia vacantia in sua prouincia